

této týdenní doby rozvázán propuštěním nebo výpovědí. Podobným způsobem upravují také poměry při onemocnění § 8 o obch. pom. a § 12 zákona o úřednících statkových. Ze všech těchto zákonných ustanovení plyne zásada, že v případě onemocnění dostává se zaměstnanci platu v zákoně ustanoveného od doby, kdy službu konati přestal, a nerozhoduje, zda poměr v této době byl rozvázán. Také ve sporném případě patrně nezamýšlely strany stanoviti odchýlná ustanovení od zákona občanského, který platí podpůrně dle horního zákona pro zřizence horní. Upravily odchylky ohledně výše mzdy, zaměstnanci patřící v případě onemocnění a ohledně doby, po kterou má na ni nárok. Neupravily však, od kdy se tato doba počíná, patrně tedy nechtěly v tom směru měniti ničeho na ustanovení zákona, a platí proto v tom směru dispositivní ustanovení občanského zákoníka §u 1154 b) ve znění třetí dílčí novely, který stanoví počátek na dobu, kdy ten, kdo ke službě pro onemocnění jest neschopným, práce konati přestal. Je tedy jak dle vůle stran, tak dle podpůrného předpisu zákona rozhodnou doba, kdy zaměstnanec službu konati přestal následkem pracovní neschopnosti.

Čís. 3909.

K žalobě o zmatečnost podle §u 529 čís. 2 c. ř. s. jest oprávněn pouze ten, kdo v provedeném řízení postrádal zastoupení, nikoliv však jeho řádně zastoupený odpůrce.

(Rozh. ze dne 27. května 1924, Rv II 337/24.)

Žalobě o zmatečnost podle §u 529 čís. 2 c. ř. s. bylo o b ě m a n i ž-
š í m i s o u d y vyhověno.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a žalobu odmítl.

D ů v o d y:

Ani soud první stolice, ani soud odvolací nedotýkají se ve svých rozhodnutích otázky, zda žalobce jest podle zákona vůbec oprávněn k této žalobě o zmatečnost, dovozuje zmatečnost rozhodnutí z té skutečnosti, že nikoli on, nýbrž žalovaná společnost nebyla v tomto řízení náležitě zastoupena; kdyby byla první stolice při předběžném zkoumání zákonných podmínek této žaloby, jak předepsáno §em 538 c. ř. s., o této otázce správně podle zákona uvažovala, byla by musila dospěti k závěru, že se žalobě nedostává zákonem přípustného odpůrčího důvodu (§ 529 čís. 2 c. ř. s.), což by bylo arcit' vésti musilo k jejímu odmítnutí po rozumu §u 538 (§ 543) c. ř. s. Žaloba o zmatečnost jest mimořádným právním prostředkem, sloužícím k tomu, by jí přivoděno býti mohlo zrušení právoplatného soudního rozhodnutí, a připouští se jen ze dvou v §u 529 c. ř. s. blíže naznačených důvodů. Oba tyto odpůrčí důvody vztahují se k nejpodstatnějšímu základu soudního rozhodnutí, jenž mu scházeti nesmí; rozhodnutí musí vycházeti od soudce, jenž

není podle zákona ze soudcovské pravomoci vyloučen (§ 477 čís. 1 c. ř. s.) a může být vydáno jen po slyšení obou stran (§ 477 čís. 5 c. ř. s.). V tomto případě přichází ve zřetel důvod druhý. K použití onoho právního prostředku zrušovacího z tohoto důvodu může být oprávněna jen ona strana rozepře, jež dotyčným soudním rozhodnutím ve svém zákonem zaručeném právu na právní ochranu (obranu) byla zkrácena, a jí může být jen ona, která v dotyčném řízení zastoupena nebyla a neměla tudíž možnosti této právní ochrany (obranu). Že tomu tak jest, vyplývá jasně již z právní povahy a účelu tohoto právního ústavu a zcela zřetelně i z předpisu Šu 534 odstavec druhý c. ř. s., v němž jest ustanoveno, že lhůta k žalobě o zmatečnost, opřené o důvod Šu 529 čís. 2 c. ř. s., počítá se ode dne, kdy rozhodnutí bylo straně a, není-li tato způsobilá ke sporu, jejímu zákonnému zástupci doručeno, z čehož nepochybně usuzovati jest, že zákon za stranu, k žalobě pro zmatečnost z tohoto odpůřícího důvodu oprávněnou, pokládá právě jen onu, která v provedeném řízení zastoupení postrádala a se o rozhodnutí soudním dověděla teprve jeho doručením. To však v tomto případě neplatí ani v nejmenším o žalobci, jenž v řízení zastoupen byl; zastoupení v řízení podstrádala podle tvrzení žalobce pouze žalovaná společnost, neboť vystupovala za ni osoba, které se platného zmocnění nedostalo. Žalobce netrpí tedy z tohoto nedostatku zmocnění, týkajícího se druhé strany, žádné právní újmy na svém nároku na právní ochranu a, používá-li přes to tohoto důvodu (§ 529 čís. 2 c. ř. s.) k uplatnění právního prostředku žaloby o zmatečnost, jenž by za jiných předpokladů jen straně žalované příslušel, pokouší se jen o to, by tímto podle zákona nepřipustným způsobem této domnělé vady řízení využíval ku zvrácení nepříznivého soudního rozhodnutí, jež proti němu formálně bezvadně vydáno jest. Z toho je zřejmo, že žaloba jest pro nedostatek náležitostí Šu 529 čís. 2 c. ř. s. nepřipustna a není třeba vejíti v rozbor též dalších věcných námitek proti žalobě.

Čís. 3910.

Ustanovení odstupní smlouvy, že výměnkář jest povinen vykliditi byt, a spokojiti se peněžitou náhradou, nebude-li se snášeti s hospodářem, což má posouditi hospodář sám, nepříčí se dobrým mravům.

(Rozh. ze dne 27. května 1924, Rv II 345/24.)

Ve smlouvě o odstupu nemovitostí bylo pro žalovanou vyhrazeno právo bytu s tím, že jest povinna vykliditi byt a spokojiti se s peněžitou náhradou za byt, nebude-li se snášeti s hospodářem, a že nesnášenlivost má posouditi hospodář sám. Tvrdíce nesnášenlivost žalované, domáhali se hospodařící manželé vyklizení žalované z bytu. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud ji vyhověl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.